

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет цивільного захисту

Кафедра наглядово-профілактичної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ РАДІАЦІЙНОГО, ХІМІЧНОГО ТА БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ

(назва навчальної дисципліни)

циклу професійної (обов'язкової) підготовки

(загальної/професійної, обов'язкової/вибіркової)

за освітньо-професійною програмою «Радіаційний та біологічний захист»

назва освітньої програми

підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

найменування освітнього ступеня

у галузі знань 16 «Хімічна інженерія»

код та найменування галузі знань

за спеціальністю 161 «Хімічні технології та інженерія»

код та найменування спеціальності

Рекомендовано кафедрою наглядово-профілактичної діяльності на
(назва кафедри)

2021- 2022 навчальний рік

Протокол від «25» серпня 2021 року
№ 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Радіаційний та біологічний захист»

(назва навчальної дисципліни)

2021 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

В діяльності спеціалістів Державної служби України з надзвичайних ситуацій дуже важливим є вивчення нормативно-правових актів, що регламентують правовідносини у сфері забезпечення радіаційного, хімічного та біологічного захисту та встановлюють адміністративну, кримінальну, цивільно-правову відповідальність за порушення вимог забезпечення радіаційної, хімічної, біологічної безпеки підприємств, установ, організацій, населених пунктів та окремих громадян. Вивчення цієї дисципліни дозволить самостійно набувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і уміння, поглиблювати свій правовий світогляд; аналізувати й систематизувати інформацію правового змісту, користуватися зразками юридичних документів; аналізувати ситуацію, пов'язану із вчиненням посадовими особами та громадянами адміністративних правопорушень у галузі радіаційного та хімічного захисту, правильно кваліфікувати діяння за Кодексом України про адміністративні правопорушення; ставити питання про притягнення до цивільно-правової відповідальності за збитки, спричинені правопорушеннями у сфері радіаційного та хімічного захисту; надавати допомогу в якості спеціаліста правоохоронним органам при здійсненні процесуальних дій в процесі розслідування злочинів у сфері радіаційного та хімічного захисту.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів):

Загальна інформація	Луценко Тетяна Олексіївна, старший викладач кафедри наглядно-профілактичної діяльності
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 109.
E-mail	lutsenkota13@gmail.com
Наукові інтереси*	підвищення рівня правосвідомості та правової культури майбутніх фахівців служби цивільного захисту
Професійні здібності*	професійні знання і значний досвід роботи в викладанні правових дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосередини з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 113. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета: формування у майбутніх фахівців необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань правового регулювання забезпечення безпеки в сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту; структури і повноважень Державної служби України з надзвичайних ситуацій в цій галузі; порушення та розгляду справ про адміністративне правопорушення відповідно до статей Кодексу України про адміністративні правопорушення, що встановлюють відповідальність за невиконання вимог у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту; підстави та порядок притягнення до кримінальної та цивільно-правової відповідальності за правопорушення у галузі радіаційного, хімічного та біологічного захисту; міжнародне співробітництво та норми міжнародного права з

цього питання.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	цикл професійної (обов'язкової) підготовки	цикл професійної (обов'язкової) підготовки
Рік підготовки		2021-2022
Семестр		1-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС		4
- кількість модулів		2
- загальна кількість годин		120
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)		12
- практичні заняття (годин)		0
- семінарські заняття (годин)		2
- лабораторні заняття (годин)		0
- курсовий проект (робота) (годин)		0
- інші види занять (годин)		0
- самостійна робота (годин)		106
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)		0
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)		Екзамен

Передумови для вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна «Правове регулювання діяльності у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту» викладається в 1-му семестрі відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з попередньо вивчених дисциплін.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Робота з персоналом» для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальністю 053 «Психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання		ПРН
Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проектів.		ПР5
Проводити розрахунки для оцінювання можливостей виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій техногенного характеру за участю небезпечних речовин та матеріалів радіаційного, хімічного та біологічного походження.		ПР15

Дисциплінарні результати навчання		<i>абревіатура</i>
Використовувати законодавчі та нормативно-правові акти з питань цивільного захисту, діяти згідно вимог наказів, положень, розпоряджень, інструкцій, інших керівних документів		
- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:		
Програмні компетентності (загальні та професійні)		ЗК, ПК
Здатність використовувати сучасне спеціальне наукове обладнання та програмне забезпечення при проведенні експериментальних досліджень і здійсненні дослідно-конструкторських розробок у сфері хімічних технологій та інженерії.		К7.
Здатність до прогнозування та оцінки ризиків на хімічних виробництвах		К8
Очікувані компетентності з дисципліни		<i>абревіатура</i>
Здатність застосовувати на практиці норми законодавства щодо радіаційного, хімічного та біологічного захисту.		

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Державне регулювання діяльності у сфері забезпечення радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Тема 1.1. Правове регулювання забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях

Поняття та види надзвичайних ситуацій. Класифікація надзвичайних ситуацій за характером походження. Класифікація надзвичайних ситуацій залежно за ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків. Нормативно-правове регулювання забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях

Тема 1.2. Структура і повноваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій при забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту. Організаційно-штатна структура Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Основні завдання і функції Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Права Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту

Тема 1.3. Нормативно-правова база щодо регулювання діяльності у сфері радіаційного захисту

Правове забезпечення розроблення та запровадження радіаційного захисту, забезпечення засобами радіаційного захисту. Правове регулювання використання ядерної енергії. Правове регулювання захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання.

Тема 1.4. Нормативно-правове регулювання діяльності у сфері хімічного та біологічного захисту

Правове регулювання безпеки у сфері хімічного та біологічного захисту, зокрема, під час попередження виникнення осередків хімічного забруднення, проведення його оцінки, виключення або послаблення впливу аварійно хімічно небезпечних речовин на населення і персонал хімічно небезпечних об'єктів, зменшення масштабів наслідків хімічних аварій

Тема 1.5. Норми міжнародного права та міжнародні організації, що регулюють діяльності у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту

Прийняття міжнародними організаціями Конвенцій та інших нормативних

документів з правил хімічної, біологічної безпеки та радіаційного захисту.

Координація зусиль держав щодо забезпечення ядерної безпеки, насамперед, у формі МАГАТЕ, МОП, ВООЗ та за участю інших міжнародних організацій.

Проведення спільних досліджень і розробок в галузі хімічної та ядерної безпеки.

Модуль 2. Юридична відповідальність за порушення законодавства про радіаційний, хімічний та біологічний захист.

Тема 2.1. Поняття та види юридичної відповідальності

Сутність юридичної відповідальності. Принципи юридичної відповідальності. Функції юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Співвідношення юридичної відповідальності з іншими видами державного примусу. Підстави звільнення від юридичної відповідальності

Тема 2.2. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту

Структура та задачі Кодексу України про адміністративні правопорушення. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Структура складу адміністративного правопорушення. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Види та характеристика адміністративних стягнень. Порядок накладення адміністративного стягнення. Поняття, принципи та стадії адміністративного процесу. Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення. Докази в адміністративному процесі.

Склад адміністративних правопорушень у сфері радіаційного та хімічного захисту, прийняття рішення за цими справами. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Тема 2.3. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту

Кримінальний кодекс України. Ознаки злочину. Класифікація злочинів. Поняття складу злочину, його елементи. Види складу злочину. Об'єкт та об'єктивна сторона злочину. Ознаки суб'єктивної сторони складу злочину. Провина: поняття, форми, види, значення. Мотив та ціль складу злочину: поняття, види, значення. Поняття кримінальної відповідальності. Підстави відповідальності. Покарання і його види, мета покарання. Основні та додаткові покарання. Засади призначення покарання. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання.

Класифікація злочинів у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту. Поняття та види кримінальної відповідальності за злочини, що порушують норми радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Тема 2.4. Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту

Цивільний кодекс України. Особливості, умови та юридичні підстави цивільно-правової відповідальності: майновий характер; стягнення на користь потерпілої сторони; компенсаційна природа, спрямованість на відновлення майнової сфери потерпілого. Функції та класифікація цивільно-правова відповідальності. Порядок визначення та розрахунок збитків. Непереборна сила.

Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Тема 2.5. Порядок та умови притягнення до відповідальності за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту

Кримінальний процесуальний кодекс України. Цивільний процесуальний кодекс України. Порядок, умови та процесуальні строки притягнення до

адміністративної, кримінальної та цивільно-правової відповідальності за порушення законодавства у сфері радіаційного та хімічного захисту. Компетенція та повноваження органів і посадових осіб при притягненні до юридичної відповідальності.

Організації контролю при притягненні до юридичної відповідальності за порушення забезпечення дотримання вимог норм і правил при здійсненні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма					модульна контрольна робота
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота		
1- й семестр						
Модуль 1. Державне регулювання діяльності у сфері забезпечення радіаційного, хімічного та біологічного захисту.						
Тема 1.1. Правове регулювання забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях	12	2	-	-	10	
Тема 1.2. Структура і повноваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій при забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.	12	2	-	-	10	
Тема 1.3. Нормативно-правова база щодо регулювання діяльності у сфері радіаційного захисту	12	2	-	-	10	
Тема 1.4. Нормативно-правове	10	-	-	-	10	

регулювання діяльності у сфері хімічного та біологічного захисту						
Тема 1. 5. Норми міжнародного права та міжнародні організації, що регулюють діяльності у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту	10	-	-	-	10	
Разом за модулем 1	56	6	-	-	50	
Модуль 2. Юридична відповідальність за порушення законодавства про радіаційний, хімічний та біологічний захист.						
Тема 2.1. Поняття та види юридичної відповідальності	12	2	-	-	10	
Тема 2.2. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту	12	2	-	-	10	
Тема 2.3. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту	16	2	2	-	12	
Тема 2.4. Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту	12	-	-	-	12	
Тема 2.5. Порядок та умови притягнення до	12	-	-	-	12	

відповідальності за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту						
Разом за модулем 2	64	6	2	-	56	
Разом	120	12	2	-	106	

Теми семінарських занять очна (денна) форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
8	Тема 2.3. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного та хімічного захисту	2
	Разом	2

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Поняття та види надзвичайних ситуацій. \
2. Права Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
3. Обов'язки Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
4. Правове регулювання використання ядерної енергії.
5. Правове регулювання захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання.
6. Правове регулювання безпеки у сфері хімічного та біологічного захисту, зокрема, під час попередження виникнення осередків хімічного та біологічного забруднення, проведення його оцінки, виключення або послаблення впливу аварійно хімічно небезпечних речовин на населення і персонал хімічно небезпечних об'єктів, зменшення масштабів наслідків хімічних аварій
7. Сутність юридичної відповідальності та види юридичної відповідальності.
8. Структура та задачі Кодексу України про адміністративні правопорушення.
9. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.
10. Види та характеристика адміністративних стягнень.
11. Склад адміністративних правопорушень у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту, прийняття рішення за цими справами.
12. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
13. Кримінальний кодекс України.
14. Поняття складу злочину, його елементи.
15. Покарання і його види, мета покарання.
16. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання.
17. Поняття та види кримінальної відповідальності за злочини, що порушують норми радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
18. Цивільний кодекс України.
19. Особливості, умови та юридичні підстави цивільно-правової

відповідальності: майновий характер; стягнення на користь потерпілої сторони; компенсаційна природа, спрямованість на відновлення майнової сфери потерпілого.

20. Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: накопичувальна бально-рейтингова система, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Передбачаються наступні засоби оцінювання: модульна контрольна робота; реферати, есе; презентації результатів та виступи на наукових заходах.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання.

Форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, модульної (контрольної) роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль			
Модуль 1	лекції	3	1
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття*	-	-
Разом за модуль 1		-	3
Модуль 2	лекції	3	1
	семінарські заняття	1	4
	практичні заняття	-	-
Разом за модуль 2			7
Разом за поточний контроль			10
II. Контрольна робота			25
III. Індивідуальні завдання (науково-дослідне)			10
IV. Підсумковий контроль (екзамен)			55
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Поточний контроль.

Поточний контроль проводиться на лекційному та семінарському занятті. Він передбачає оцінювання підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на відповідних заняттях та набуття навичок під час виконання відповідних завдань. Використовуються методи фронтального та індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, модульної (контрольної) роботи тощо.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на лекційному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 1 балів):

1 бал – здобувач приймає активну участь в обговоренні теоретичних та практичних питань демонструє здатність самостійного пошуку відповідей, надає правильні відповіді на питання викладача;

0 балів – здобувач не приймає участь в обговоренні питань, не знає відповіді на поставлені питання або побіжно розкриває лише окремі положення..

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений звітний матеріал;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, використання основної та додаткової літератури.

Контрольна робота.

Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання є важливою складовою навчального процесу, яку вони виконують згідно з навчальним планом.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 25 балів):

20-25 балів – повністю розкриті три теоретичні питання, правильно вирішені та оформлені задачі, дотримувані всі вимоги до виконання та оформлення;

13-19 балів – повністю розкриті два питання теоретичного характеру, а третє – частково, відповіді недостатньо обґрунтовані, задачі вирішені, дотримані всі вимоги до виконання; допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

7-12 балів – розкрито одне теоретичне питання, друге та третє – частково, правильно вирішені задачі, дотримані всі вимоги до виконання; допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1-6 бали – здобувач володіє матеріалом на початковому рівні.

0 балів – відповіді відсутні.

Індивідуальні завдання.

Критерії поточного оцінювання знань з підготовленого матеріалу здобувачів на заняттях (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

8 – 10 балів – обрана тема розкрита в повному обсязі, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений презентаційний матеріал з використанням мультимедійного обладнання;

5 – 7 бали – обрана тема розкрита в повному обсязі з використанням мультимедійного обладнання; але здобувач при викладенні матеріалу допускає незначні фахові чи стилістичні помилки;

3 – 4 бали – обрана тема розкрита в повному обсязі, використовуються професійні терміни, але презентаційний матеріал представлений без застосування мультимедійного обладнання;

1 – 2 бали – завдання виконане поверхово, частково, презентаційний матеріал представлений без застосування мультимедійного обладнання, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 55 балів):

41-55 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно розв'язав усі задачі з повним дотриманням вимог до виконання;

31-40 бали – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрив зміст теоретичного питання, але при наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини;

21-30 балів – в цілому здобувач володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

11-20 балів – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, недостатньо розкрив зміст теоретичного питання, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1-10 балів – здобувач лише частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, при цьому допущено суттєві помилки;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100 бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Поняття та види надзвичайних ситуацій.
2. Класифікація надзвичайних ситуацій за характером походження.
3. Класифікація надзвичайних ситуацій залежно за ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.
4. Нормативно-правове регулювання забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях
5. Організаційно-штатна структура Державної служби України з надзвичайних ситуацій.
6. Основні завдання і функції Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
7. Права Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
8. Обов'язки Державної служби України з надзвичайних ситуацій у галузі забезпеченні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
9. Правове забезпечення розроблення та запровадження радіаційного захисту, забезпечення засобами радіаційного захисту.
10. Правове регулювання використання ядерної енергії.
11. Правове регулювання захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання.
12. Правове регулювання безпеки у сфері хімічного та біологічного захисту, зокрема, під час попередження виникнення осередків хімічного та біологічного забруднення, проведення його оцінки, виключення або послаблення впливу аварійно хімічно небезпечних речовин на населення і персонал хімічно небезпечних об'єктів, зменшення масштабів наслідків хімічних аварій
13. Прийняття міжнародними організаціями Конвенцій та інших нормативних документів з правил хімічної, біологічної безпеки та радіаційного захисту.
14. Координація зусиль держав щодо забезпечення ядерної безпеки, насамперед, у формі МАГАТЕ, МОП, ВООЗ та за участю інших міжнародних організацій.
15. Проведення спільних досліджень і розробок в галузі хімічної та ядерної безпеки.
16. Сутність юридичної відповідальності.
17. Принципи юридичної відповідальності.

18. Функції юридичної відповідальності.
19. Види юридичної відповідальності.
20. Співвідношення юридичної відповідальності з іншими видами державного примусу.
21. Підстави звільнення від юридичної відповідальності
22. Структура та задачі Кодексу України про адміністративні правопорушення.
23. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.
24. Структура складу адміністративного правопорушення.
25. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
26. Види та характеристика адміністративних стягнень.
27. Порядок накладення адміністративного стягнення.
28. Поняття, принципи та стадії адміністративного процесу.
29. Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення.
30. Докази в адміністративному процесі.
31. Склад адміністративних правопорушень у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту, прийняття рішення за цими справами.
32. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
33. Кримінальний кодекс України.
34. Ознаки злочину.
35. Класифікація злочинів.
36. Поняття складу злочину, його елементи.
37. Види складу злочину.
38. Об'єкт та об'єктивна сторона злочину.
39. Ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.
40. Провина: поняття, форми, види, значення.
41. Мотив та ціль складу злочину: поняття, види, значення.
42. Поняття кримінальної відповідальності.
43. Підстави відповідальності.
44. Покарання і його види, мета покарання.
45. Основні та додаткові покарання.
46. Засади призначення покарання.
47. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання.
48. Класифікація злочинів у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
49. Поняття та види кримінальної відповідальності за злочини, що порушують норми радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
50. Цивільний кодекс України.
51. Особливості, умови та юридичні підстави цивільно-правової відповідальності: майновий характер; стягнення на користь потерпілої сторони; компенсаційна природа, спрямованість на відновлення майнової сфери потерпілого.
52. Функції та класифікація цивільно-правова відповідальності.
53. Порядок визначення та розрахунок збитків.
54. Непереборна сила.
55. Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
56. Кримінальний процесуальний кодекс України.
57. Цивільний процесуальний кодекс України.
58. Порядок, умови та процесуальні строки притягнення до адміністративної, кримінальної та цивільно-правової відповідальності за порушення законодавства у сфері радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
59. Компетенція та повноваження органів і посадових осіб при притягненні до

юридичної відповідальності.

60. Організації контролю при притягненні до юридичної відповідальності за порушення забезпечення дотримання вимог норм і правил при здійсненні радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Політика викладання навчальної дисципліни.

1. Активна участь здобувачів вищої освіти в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. Недопустимість пропусків занять з неповажної причини.
4. Неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково-педагогічного працівника.
5. Несвоєчасне виконання поставленого індивідуального завдання знижує критерії оцінювання на один бал.
6. Терміни захисту індивідуального завдання, терміни ліквідації заборгованості щодо індивідуального завдання та відсоток зниження оцінки визначаються науково-педагогічним працівником індивідуально з урахуванням якості підготовленого матеріалу та причин невиконання завдання.
7. Обов'язкове дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи.
8. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
9. Інші вимоги, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Радіаційний та хімічний захист» 16 «Хімічна та біоінженерія» спеціальність 161 «Хімічні технології та інженерія» (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол №10 від 17 червня 2021 р.).
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
3. Кодекс цивільного захисту України
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
5. Кодекс адміністративного судочинства України.
6. Кримінальний кодекс України.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України.
8. Цивільний кодекс України.
9. Цивільний процесуальний кодекс України.
10. Римський договір 1957 року.
11. Договір про Евратом 1957 року.
12. Конвенція МОП № 115 про захист трудящих від іонізуючої радіації. Женева, 22 червня 1960 року.
13. Конвенції про ядерну безпеку. Відень, 17 червня 1994 року.
14. Об'єднана конвенція про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та безпеку поводження з радіоактивними відходами 1997 року.
15. Конвенція про оперативне оповіщення про ядерну аварію 1986 року.

16. Конвенція про надання допомоги в разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації 1986 року.
17. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу 1979 року.
18. Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму 2005 року.
19. Правові основи організації та забезпечення цивільного захисту: конспект лекцій./ Укладачі: О.О.Островерх, М.М.Удянський, Т.М.Ковалевська. - Х.: НУЦЗУ, 2012 – 226 с.
20. Островерх О.О., Удянський М.М., Ковалевська Т.М. Правові основи організації та забезпечення цивільного захисту. Практикум. - Х.: НУЦЗУ, 2012 - 80 с.
21. Барабаш Г.О., Луценко Т.О. Право в державному управлінні: навчальний посібник / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко; за заг. ред. к.ю.н., доцента Г.О. Барабаша та Т.О. Луценко. – Х.: Вид-во НУЦЗУ, 2016. – 101 с.
22. Ковалевська Т.М., Луценко Т.О., Зміни до законодавства щодо способів здійснення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки / Т.М. Ковалевська, Т.О. Луценко / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми надзвичайних ситуацій» - Харків: НУЦЗУ, 2020

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
2. <http://www.dsns.gov.ua/>

Розробник:
старший викладач кафедри
наглядово-профілактичної діяльності
факультету цивільного захисту

Тетяна ЛУЦЕНКО